EURÓPA TÖRTÉNETE

DEBRECEN, 1993

79-94
121 - 143

Tartalomjegyzék

Bevezető (Gunst P.) 7
I. Az európai fejlődés alapjai (Gunst P.) 9
II. A mediterrán birodalomtól Európáig (Orosz I.) 21
1. A Keresztény Római Császárság jellegzetességei és felbomlása (Orosz I.) 23
2. Barbár törzsekből új királyságok (Orosz I.) 32
3. A Földközi-tenger medencéjének átalakulása a 7–8. században, és hatása a keresztény Európa kialakulására (Orosz I.) 42
4. Nagy Károly „renovatio imperii"-je (Papp I.) 50
III. A feudális Európa (9–12. század) 55
1. A keresztény királyságok politikai rendje (Orosz I.) 56
2. A keresztény univerzalizmus és a „keresztény királyságok" ellentmondásai (Pósán L.) 63
3. Az új feudális gazdaság (Orosz I.) 68
4. Az új feudális társadalom (Orosz I.) 75
5. A kora középkori keresztény kultúra (Orosz I.) 79
IV. A rendi korszak Európája 95
1. Kísérletek az egyetemes Európa fenntartására és kiterjesztésére (Pósán L.) ... 96
2. Kézműipari „forradalom" és agrárátalakulás (Papp I.) 106
3. Rendi társadalom és rendi monarchia (Papp I.) 117
4. Európai művelődés a skolasztika jegyében (Orosz I.) 127
V. A modern Európa hajnala: 1500–1789 145
1. Abszolút monarchiák és hatalmi törekvések a kora újkorban (Barta J.) 146
2. Expanzió és új jelenségek a gazdaságban (Barta J.) 158
3. Társadalom és társadalmi konfliktusok (Barta J.) 167
4. Reneszánsz, reformáció (Pósán L.) 177
5. A katolikus megújulás és a barokk (Pósán L.–Barta J.) 188
6. Az Ész évszázada (Papp I.–Barta J.) 193
VI. A gazdasági-társadalmi átalakulás és a politikai forradalmak. A modern Európa (Gunst P.) 201
1. Az angol ipari forradalom (Mózes M.) 204
2. A francia forradalom és Európa (1789–1814) (Papp I.) 216
VII. A Szent Szövetség Európája 231
1. A bécsi kongresszus (1814–15): új európai erőegyensúly (Tokody Gy.) 232
2. Alkotmányos és nemzeti mozgalmak az 1820-as években (Tokody Gy.) 239
3. Az 1830-as júliusi forradalom Franciaországban és a Szent Szövetség rendszere (Tokody Gy.) 245

4. Európa tavasza. Az 1848/49-es forradalmak előtörténete (Tokody Gy.) 252
5. Az 1848/49-es forradalmak fő kérdései (Tokody Gy.) 260
VIII. Az ipari forradalom Európája (1849–1914) 269
1. A gazdaság és a társadalom átalakulása (Gunst P.) 270
2. A nemzetközi erőviszonyok 1849 után. A krími háború (1853–56) (Tokody Gy.) 282
3. A nemzetállamiság győzelme: Olaszország, Ausztria–Magyarország és a Német Birodalom (1859–1870/71) (Tokody Gy.) 291
4. Európa a 19. század utolsó évtizedeiben. A fél évszázados béke első szakasza (1871-től a századfordulóig) (Tokody Gy.) 301
5. Európa a századfordulón (1890–1914) (Menyhárt L.) 321
6. Az első világháború (1914–1918) és következményei (1917–1919) (Menyhárt L.) 332
7. Történelmi fordulat Oroszországban, 1917-ben (Menyhárt L.) 340
IX. A versailles-i rendszer Európája (1919–1929) (Menyhárt L.) 343
A nagy válság és következményei: totalitarizmus (1929–1939) (Menyhárt L.) .. 352
X. A II. világháború (1939–1945) (Menyhárt L.) 361
XI. Függelék: Európa 1945 után (Gunst P.) 373

Kronológia (Pallai L.) 409
Köztörténet 410
Művelődéstörténet 421
Válogatott bibliográfia 427
Általános irodalom 428
1. Középkor és kora újkor 429
2. Új- és legújabb kor 431